

BETÆNKNING

Afgivet af udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrug

vedrørende

**Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx 2011 om ændring af Landstingslov nr. 18 af 31.
oktober 1996 om fiskeri.**

(Ændringer om ejerskab og kvoteloftsbegrænsninger).

Fremsat af medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Afgivet til forslagets 2. behandling.

Udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrug har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Niels Thomsen, Demokraatit, næstformand

Inatsisartutmedlem Juliane Henningsen, Inuit Ataatigiit

Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, Inuit Ataatigiit

Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, Siumut

Inatsisartutmedlem Hans Enoksen, Siumut

Inatsisartutmedlem Finn Karlsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 13. april 2011 under FM 2011 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget har til hensigt at ændre rammebetingelserne for fiskeriet som en følge af udviklingen i fiskerierhvervet.

Forslaget indebærer, at Fiskerilovens § 6, stk. 3 nr. 4, § 6, stk. 4 nr. 3 og § 6, stk. 5 nr. 2 og 3, ophæves, således at der ikke længere stilles krav om at fartøjs ejere, der ønsker at drive erhvervsmæssigt fiskeri i Grønland, i de to forudgående år, skal have været beskæftiget med- og

have haft en samlet bruttoindkomst, hvoraf mindst 50 % er kommet fra erhvervsfiskeri eller hermed sidestillet virksomhed.

Forslaget indebærer desuden, at § 15, stk. 4, i fiskeriloven ændres, således at kvoteloftet i det kystnære fiskeri forhøjes fra 10 % til 15 %.

Naalakkersuisuts angivne overordnede mål med forslagene er følgende:

- At øge den enkelte fiskers indtjening, idet der skaffes bedre muligheder for finansiering til en modernisering- og strukturtilpasning af den kystnære flåde med færrest mulige offentlige tilskud.
- At øge indtjeningen i fiskerisektoren og dermed forøge ressourcerenten.

Med begge ændringer søger Naalakkersuisut at opnået en bredere mulighed for finansiering af fiskeriet og en modernisering af fiskeflåden, som i dag i stort omfang er kendetegnet ved ældre fartøjer med høje vedligeholdelsesomkostninger og begrænset effektivitet. Der åbnes her ved for muligheden for at skabe et mere konkurrencedygtigt fiskeri med et godt afkast til fiskerne og samfundet ved en bedre udnyttelse af ressourcerne, således at der i den sidste ende bliver skabt et fiskerierhverv, der er økonomisk selv bærende, og som løbende magter selv at gennemføre nødvendige tilpasninger.

De foreslåede ændringer er i overensstemmelse med anbefalingerne i fiskerikommissionens betænkning fra februar 2009, og den af Grønlands Revisionskontor A/S i foråret 2011 udarbejdede ”Rejeanalyse” i hvilken det konkluderes: ”...at kun hvis fiskeriet drives effektivt, vil det være muligt at drive et lønsomt fiskeri.”. Også denne analyse nævner nødvendigheden af en strukturtilpasning.

Formålet for Naalakkersuisut er, at der ved ændringen af § 6 åbnes mulighed for, at andre end fiskeriets egne parter, dvs. eksterne parter, får mulighed for at investere i fiskeriet, idet erhvervsfiskerne for nuværende mangler likviditet til at foretage de store investeringer i fiskeriflåden, som forekommer nødvendige. Således bliver der med lovændringen åbnet mulighed for, at andre end fiskerne selv kan investere i fiskerierhvervet, eksempelvis enkeltpersoner eller andre grønlandske virksomheder eller selskaber.

Den nuværende udformning af § 6 har endvidere vist sig, at være hæmmende i forhold til strukturtilpasningen i det kystnære fiskeri. Dels har bestemmelsen gjort det svært for erhvervsfiskerne at komme ud af fiskeriet eksempelvis i forbindelse med et generationsskifte, og dels har den været medvirkende til at afholde erhvervsfiskere fra at forsøge alternative indtjeningsmuligheder af hensyn til risikoen for at miste deres fiskerilicens.

Lovændringen åbner ikke nye muligheder for, at udenlandsk kapital kan opkøbe det Grønlandske fiskeri således, at de Grønlandske ressourcer kommer på fremmede hænder.

En vedtagelse af forslaget indebærer endvidere en administrativ lettelse, idet myndighedernes undersøgelse af licensansøgnernes indkomstforhold i de to foregående år hermed bortfalder.

Formålet for Naalakkersuisut er ved ændringen af § 15 at lade fiskeriets egne parter indgå i samarbejde med henblik på, at skabe større enheder, som har bedre muligheder for at finansiere en modernisering og effektivisering af fartøjerne set ud fra en almen kendt antagelse om stordriftsfordele.

Denne del af ændringsforslaget er ligeledes i overensstemmelse med anbefalingerne i Fiskerikommissionens betænkning.

Inatsisartutloven foreslås at træde i kraft den 1. januar 2012.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

1. behandlingen af ændringsforslaget fandt sted den 13. april 2011. Udvalget henviser til de faldne bemærkninger i forbindelse med debatten.

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrugs høring sommeren 2010

De afgivne høringssvar var vedlagt lovforslaget.

I første omgang blev et samlet forslag til en ny fiskerilov af departementet sendt til høring hos relevante parter i en to måneders periode i sommeren 2010. Af den udsendte høring fremgik der af det medsendte lovforslag ingen ændringer til den nugældende fiskerilovs § 6, og høringssparterne har således ikke haft mulighed for at forholde sig til den nu foreslåede ændring af § 6 med en fjernelse af kravet om, at 50 % af indkomsten i de to foregående år skal have været indtjent ved fiskeri.

Efter høringsperiodens afslutning havde Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug modtaget høringsskrivelser fra følgende parter:

Formandens Departement, Lovkontoret, Grønlands Naturinstitut, Royal Greenland, Departementet for Boliger Infrastruktur og Trafik, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, Departementet for Finanser, Departementet for Sundhed, EU (DG-MARE), Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, Grønlands Kommando, KANUKOKA, KNAPK, NUSUKA, Grønlands Revisionskontor, Advokatfirmaet Kromann Reumert, Departementet for

Sociale anliggender, Grønlands Arbejdsgiverforening (herunder svar på vegne af medlemmerne, AP, Revisionsfirmaet Deloitte og Grønlandsbanken).

De i 2010 indkomne høringssvar, der som nævnt refererer til et samlet forslag til ny fiskerilov uden de nuværende forslag til en ændring af § 6, er vedlagt nærværende betænkning som **bilag nr. 1**.

Udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrugs høring eftersommeren 2011

På et orienteringsmøde den 18. marts 2011 mellem bl.a. Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Ane Hansen og Fiskeriudvalget, blev det fra Naalakkersuisoq oplyst, at der efter høringsfristen er blevet holdt møder med såvel KNAPK som GA. Der ses ikke at foreligge referater fra disse mundtlige orienteringsmøder.

Udvalget har endvidere i brev af 18. maj 2011 blandt andet forespurgt Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Ane Hansen om, hvornår hun forventede, at en høring vedrørende de foreslåede ændringer af § 6 ville være afsluttet. Ane Hansen oplyser i sit svarbrev den 15. juni 2011, at hun ikke har planlagt at foretage en høring af det foreliggende ændringsforslag.

Udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrug er velvidende om, at der ikke er pligt til at foretage høringer, og at indkomne høringssvar kun er vejledende for det videre arbejde med lovforslaget. I den foreliggende situation har udvalget med baggrund i den verserende debat fundet det beklageligt og uhensigtsmæssigt, at der ikke er foretaget en høring vedrørende de senest foreslåede ændringer af Fiskeriloven, og udvalget har derfor af egen drift efterfølgende i forbindelse med sin behandling af ændringsforslaget besluttet selv at sende det i høring specielt med henblik på ændringen af § 6, stk. 3. Forslaget er herefter ved brev af 30. august 2011 sendt i høring hos følgende:

Royal Greenland, Polar Seafood, KANUKOKA, KNAPK, NUSUKA, GA og Grønlands Revisionskontor.

Med baggrund i den af Udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrug udsendte høring, er der fremkommet høringssvar vedlagt nærværende betænkning som **bilag nr. 2**.

Samråd

Udvalget for Fiskeri, Fangst og Landbrug har som led i udvalgets behandling af forslaget den 12. april 2011 haft samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Ane Hansen.

Udvalget har endvidere den 24. oktober 2011 været til et informationsmøde, hvor naalakkersuisoq orienterede om forslaget til ændringerne i Fiskeriloven.

Den 1. november 2011 har udvalget været i samråd med Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Ane Hansen, samt afholdt et orienteringsmøde med Grønlandsbanken. Endelig har udvalget holdt orienteringsmøder med Naturinstituttet senest den 3 november 2011.

Udvalgets behandling af forslaget

Et enigt udvalg finder, at det er nødvendigt at iværksætte lovgivningsmæssige tiltag, der kan være medvirkende til at afhjælpe de grundlæggende strukturelle problemer omkring finansieringen af de nødvendige effektiviseringer og nødvendige omstruktureringer i fiskeriet, specielt i det kystnære rejefiskeri.

Udvalget har gennem de indkomne høringssvar og debatten under 1. behandlingen af lovforslaget noteret sig en bred enighed om, at ejere af fartøjer til erhvervsmæssigt fiskeri skal have en fast tilknytning til det Grønlandske samfund. Udvalget finder, at kravene til en sådan tilknytning til det grønlandske samfund er fuldt ud sikrede ved de i lovens kapitel 4 anførte betingelser til bopæl, ejerskab og ejerforhold i aktie- eller andelsselskaber.

Et enigt udvalg finder det endvidere vigtigt, at Naalakkersuisut sikrer, at ingen selskaber eller enkeltpersoner, hverken gennem direkte eller indirekte køb af kvoteandele opnår en kvoteandel i reguleringsområdet for den kystnære flådekomponent, der overstiger det i loven fastsatte kvoteloft.

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne vurderer, at ændringen af § 6 kan medvirke til en smidiggørelse af et generationsskifte i flåden. Derudover er det sandsynligt, at svækkelsen af indkomstkravene vil medvirke til at en del af de nuværende erhvervsfiskere gives bedre muligheder for helt eller delvist at forsøge sig med en alternativ beskæftigelse uden herved at miste muligheden for igen at vende tilbage til fiskeri som hovederhverv, om de skulle ønske dette.

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne vurderer endvidere, at ændringen af § 6 også vil medvirke til at det kystnære fiskeri kan opnå en bedre finansiel base i det grønlandske samfund, når det bliver muligt for en bredere kreds af hjemmehørende borgere og virksomheder at investere i kystnære rederier.

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne finder, at det for fremover at kunne drive et effektivt, lønsomt og så vidt muligt selvfinansierende fiskeri er nødvendigt, at hæve kvoteloftet i det kystnære fiskeri fra de nuværende 10 % til 15 %

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne anser derfor, at det fremsatte lovforslag udgør et egnet grundlag til at fremme en mere gunstig økonomisk udvikling og modernisering i fiskeriet.

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne er fremkommet med nedenstående udtalelse:

”Vedr.: § 6, stk. 3, nr. 4 i lov for fiskeri

For det første:

At følgerne ved at slække på indkomstkravene for erhvervsudøvere i fiskeriet skal være, at nuværende indehavere af fiskerilicens kan fortsætte.

For det andet:

Det er ønskeligt, at Naalakkersuisut skal pålægges at undersøge, at der indføres krav om, at alene personer med bevis ved gennemførelse af en grundlæggende uddannelse indenfor fiskeri i fremtiden kan træde ind i erhvervet.

Desuden bør det i forbindelse med generationsskifte i fiskeriet undersøges, at alene indehavere af uddannelsesbevis fremover kan tildeles kvoter og fiskerilicens. Dette skal ikke have den konsekvens, at der sker ændringer for nuværende indehavere af licens og kvote.

For det tredje:

Fastboende i vort land uden uddannelsesbevis indenfor fiskeri, kan ikke være medejere af kvoter eller licenser, men kan være medvirkende ved finansiering.

Vedr.: § 15, stk. 4 i lov for fiskeri

Flertallet i Udvalget mener, at det er blevet nødvendigt at hæve kvoteloftet indenfor det kystnære rejefiskeri fra 10 % til 15 % gennem en ændring af § 15, stk. 4.

I dag er mange kystnære fartøjer i rejefiskeriet blevet forældede og utidssvarende. Konsekvensen er en dårligere indtjening.

Flertallet er af den opfattelse, at konsekvensen ved lovændringen vil være at der bliver skabt grundlag for tilpasning, modernisering og lønsomhed.

Flertallet i udvalget mener, at det i det videre arbejde er vigtigt, at danne lovgivningsmæssige rammer så muligheden for at overskride kvoteloftet ved direkte eller indirekte ejerskab af kvoter ikke længere bliver muligt. ”

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanterne for Siumut er fremkommet med nedenstående udtalelse:

”Vi kan fra Siumut ikke godkende disse to ændringsforslag.

Ophævelsen af § 6, stk. 3 nr. 4, § 6, stk. 4 nr.3, og § 6, stk. 5 nr.2 og 3, og for det andet ændringen af § 15, stk.4.

For det første vil vi fra Siumut meget gerne samarbejde om udviklingen og modernisering af fiskeriet, og vil til alle tider være med til arbejdet, men vi anser, at de fremlagte ændringsforslag ikke er vejen til modernisering og udvikling.

Vi kan i det hele taget ikke godkende, at man vil fjerne indtægtskravet, 50/50-ordningen, og derved bane vejen til at alle, som har penge, får mulighed for at blive ejere af fiskefartøjer, uanset om disse er virksomheder. Siumut anser det for yderst vigtigt, at fiskere skal være private og uafhængige ejere af fartøjer.

Derfor kan Siumut overhovedet ikke godkende ændringen af kravet om fjernel- sen af 50/50-ordningen.

Vi beder ligeledes om, at man er opmærksom på, at de kystnære fiskere overho- vedet ikke accepterer dette. Det er således ikke medtaget i høringen, hvorfor man kan sige, at der er blevet handlet over hovedet på fiskerne.

Siumut kan ikke godkende den anden ændring i § 15, stk. 4. Her handler det om ejerskabet af rejekvoterne. Man kan nu være ejer af 10 % af kvoten, og dette vil nu ændres ved at øge kvoten til 15 %, idet rejefiskerne efter sigende skal kunne drive lønsomt fiskeri. Siumut er opmærksom på rejefiskeriets anstrengende situ- ation, og derfor er vi yderst villige til at gøre det bedre. Fartøjerne, som bruges i dag, er blevet for gamle, og for omfattende vedligeholdelser begrænser det lønsomme fiskeri. Derfor vil Siumut deltage i forbedringer af fartøjerne.

Ikke en eneste privat næringsudøver kan opfylde den øvre grænse til ejerskab af 10 % af rejekvoten i dag, og da Siumut ikke tvivler på, at det kan være lønsomt, selvom man kun ejer 7-10 % af rejekvoten, er vi imod en øgning til 15 %.

Siumut er bange for, at der vil blive ganske få ejere, når man øger loftet om ejerskab til 15 %, derved vil den politiske målsætning om at sprede ejerskabet have den modsatte effekt. Virksomheder, som har bedre råd, vil begynde at eje flere kvoter, og de som har mindre råd vil blot blive tilskuere senere.

Derfor er de virkelige interessenter imod den planlagte ændring, og disse er overhovedet ikke hørt. På den anden side vil flertallet kun høre på ønskerne fra dem, som ikke er direkte "involverede" i rejekvoterne. Kort sagt vil dem, der har mere blive givet bedre muligheder, og der banes vej for at eliminere dem, som har mindre. Idet Siumut ikke kan acceptere dette, kan vi ikke godkende æn- dringsforlaget til loven.

Fra Siumut kræver vi, at man ikke ændrer gældende lov, og at forholdene i det kystnære fiskeri analyseres nøje. Analysen vil vise, hvilke forhold der skal rettes i det kystnære fiskeri, og derved vise, hvilke forhold der skal ændres i fiskerilo- ven.

Siumut ønsker, at man først udfylder hullerne i loven, inden man behandler ændringer i loven. Selvom kvoteejerskab skal være 10 %, er der i dag nogen, der ejer over dette, og mindretallet mener, at der først bør arbejdes for at løse dette.

Vi mener, at man på denne måde kan opfylde de fleste kystnære fiskeres ønsker. Vi ved udmærket fra Siumut, at vi ikke kan fremkomme med en løsning til tilfredshed for alle, og alle involverede uden undtagelse er på det kraftigste imod lovændringerne. Mindretallet ønsker, at en reform bør ske, når man først på nært hold har talt med de kystnære fiskere, idet Siumuts målsætning er, ikke at handle over hovedet på de involverede, men lytte og involvere dem. ”

Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har bemærket, at Naalakkersuisut i de almindelige bemærkninger har beskrevet forslagens økonomiske konsekvenser. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige negative afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme for berørte borgere og erhvervslivet som helhed. Skulle det mod forventning forekomme, at lovforslaget medfører utilsigtede sideeffekter, er Udvalget overbevist om, at Naalakkersuisut uden unødigt ophold vil søge at kompensere for dette ved korrigerende lovgivning.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne **indstiller** det fremlagte lovforslag til **vedtagelse** ved Inatsisartuts 2. behandling.

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanterne for Siumut **indstiller** det fremlagte lovforslag til **forkastelse** ved Inatsisartuts 2. behandling.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

4. november 2011

EM2011/35
(FM 2011/88)

Aqqaluaq B. Egede
Formand

Niels Thomsen
Næstformand

Hans Aronsen

Juliane Henningsen

Karl Lyberth

Finn Karlsen

Hans Enoksen